

Mahatma Gandhi University.

Restructured Syllabus – PGCSS

Model Question Paper.

M.A. Programme in Sanskrit (Special) Vyakarana.

Semester III

Course XI core XI – Mahabhasya – II

Text : Mahabhashya Ahnikas 5,6 & 7

Time: 3 Hours

Max. Weights – 30

I अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च एकपुटमनतिक्रम्य उपन्यस्यत 5 x1=5Weights

- तस्मादस्तु सः मध्यमः पक्षः । कः ?
- अमुकेत्र इत्यत्र प्रगृह्यसंज्ञा कुतो न ?
- अवचनाल्लोकविज्ञानात् सिद्धम् । समर्थयत ।
- संख्यासंज्ञायाम् संख्याग्रहणं संख्यासंप्रत्ययार्थम् । विवृणुत ।
- सर्वादीनि सर्वनामानीत्यत्र समासमुक्त्वा णत्वाभावं समर्थयत ।
- विभाषा दिक्समासे बहुव्रीहौ इत्यत्र दिक्ग्रहणं किमर्थम् ?
- अव्ययीभावस्याव्ययसंज्ञायां प्रयोजनं किम् ?
- स्थानेन्तरतमे इति सूत्रे स्थानेग्रहणस्य प्रयोजनं किम् ?

II अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चप्रश्नानां उत्तराणि पुटद्वयमनतिक्रम्य उपन्यस्यत ।

5x2=10Weights

- दीडः प्रतिषेधः स्थाघ्वोरित्वे ।

- मात्प्रगृह्यसंज्ञायां तस्यासिद्धत्वाद्यावेकादेशप्रतिषेधः ।
- घसंज्ञायां नदीतरे अप्रतिषेधः ।
- अनुबन्धोन्यत्वकर इति चेन्न लोपात् ।
- उभस्य सर्वनामत्वे अकजर्थः ।

14 अवरादीनाञ्च पुनः सूत्राठे ग्रहणानर्थक्यं गणे ऽठितत्वात् ।

15 कृन्मेजन्तश्चानिकारोकारप्रकृतिः ।

16 विभक्तिविशेषनिर्देशस्तु ज्ञाकं उभयसंज्ञात्वस्य ।

iii अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नत्रयमुच्यते ।

5x3=15 Weights

16 ईदूतौ च सप्तम्यर्थे ।

17 निपात एकाजनाङ् ।

18 आद्यन्तवदेकस्मिन् ।

19 सर्वादीनि सर्वनामानि ।

20 नवेति विभाषा ।

21 इग्यणः संप्रसारणम् ।